

Čís. 14455.

Ustanovenie § 21 vyr. por. platí aj pre ručiteľov, ktorí sú povinní platiť solidárne s dlžníkom, a o takom dlhu, na ktorý dlžník vydal už pred zavedením vyrovnacieho pokračovania zmenku, splatnú však teprv za vyrovnacieho pokračovania.

(Rozh. z 18. VI. 1935, Rv III 279/34.)

Aurel R. a jeho manželka boli v obchodnom spojení so žalobníkom a podľa vyúčtovania boli mu dlžní 78.420 Kč 80 h. Za tento dlh prevzal ručenie žalovaný. Aurel R. a jeho manželka zaplatili dňa 1. apríla 1932 15.000 Kč. Proti žalovanému bolo zavedené vyrovnacie pokračovanie, v ktorom tento prihlásil ako svoj dlh voči žalobníkovi 63.420 Kč 80 h. Žalobník domáhal sa žalobou zistenia svojej pohľadávky voči žalovanému v sume 78.420 Kč 80 h a zaplataenia vyrovnacej kvóty z tejto sumy.

Oba nižšie súdy žalobu zamietly.

Najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobníkovi 5.850 Kč, ináč žalobu zamietol.
Dôvody:

Podľa stavu veci, zisteného odvolacím súdom, po zlikvidovaní komisionárskeho obchodného spojenia medzi Aurelom R. a jeho manželkou a žalobníkom v decembri 1931 ostali Aurel R. a jeho manželka dlžní žalobníkovi 78.420 Kč 80 h, za ktorý dlh žalovaný prevzal ručenie ako solidárny dlžník. Proti žalovanému bolo 3. februára 1932 zavedené vyrovnacie pokračovanie, ktoré bolo skončené prijatím 45% kvóty.

Majetkový stav žalovaného, do ktorého patrí aj záväzok ručením prevzatý, treba zistiť ku dňu zavedenia núteného vyrovnacieho pokračovania. Záväzok žalovaného ako ručiteľa riadil sa tedy podľa toho, koľko činil dlh priameho dlžníka v deň zavedenia vyrovnacieho pokračovania (§ 9 a 21 vyr. por.).

Podľa vyúčtovania medzi žalobníkom a medzi priamymi dlžníkmi činil dlh týchto koncom decembra 1931 hore uvedenú sumu.

Podľa svedeckej výpovedi Aurela R. mali dlžníci zaplatiť na túto pohľadávku 15.000 Kč, a to 2.000 Kč ihneď a 13.000 Kč 1. apríla 1932. Je nesporné, že žalobník dostal 2.000 Kč na túto svoju pohľadávku koncom decembra 1931. O túto sumu sa tedy bezpodmienečne snížila jeho hore uvedená pohľadávka ešte pred zavedením núteného vyrovnacieho pokračovania na 76.420 Kč 80 h.

Je otázkou, či 13.000 Kč bolo platené priamymi dlžníkmi pred zavedením alebo až po zavedení vyrovnacieho pokračovania.

Odvolací súd na základe svedeckých výpovedí Markusa B. a Aurela R. zistil, že tých 13.000 Kč bolo vyplatené žalobníkovi dňa 2. januára 1932 a vyslovil, že v čase zavedenia vyrovnacieho pokračovania pohľadávka žalobníka činila o 15.000 Kč menej, tedy 63.420 Kč 80 h a že žalovaný ako ručiteľ, ktorý sa vyrovnal, je povinný platiť kvótu len z tej sumy, lebo záväzok pôvodného dlžníka v čase vyrovnania len po uvedení výšku trval.

Toto zistenie čiastočne nekryje obsah spisov, čiastočne sa zakladá na mylnom právnom posúdení zistenej skutočnosti.

Podľa svedeckej výpovedi Aurela R. mali sumu 13.000 Kč zaplatiť priami dlžníci 1. apríla 1932 a je nesporné, že Markusom B. dokázaná výplata 13.000 Kč dňa 2. januára 1932 sa stala takým spôsobom, že priami dlžníci po pokonaní, uskutočnenom so žalobníkom, dali žalobníkovi zmenky, ktoré žalobník, opatrivší ich svojím podpisom, eskontoval v januári 1932 u D. banky a obdržal na tieto zmenky 13.000 Kč, ktoré zmenky boli priamymi dlžníkmi dňa 4. apríla 1932 vyplatené.

Ponevác podľa svedka Aurela R. mali zaplatiť dlžníci 13.000 Kč dňa 1. apríla 1932, táto suma v januári 1932 ešte ani sročná nebola a nebolo úmluvy, že žalobník mal dostať tieto zmenky ako platenie. Keď žalobník, ktorý tiež podpísal tieto jemu dané zmenky a tým aj on sa stal zmenkove zaviazaným, vyzdvihol na tieto zmenky dňa 2. januára 1932 13.000 Kč, nemožno toto považovať za platenie so strany dlžníkov, stavšie sa dňa 2. januára 1932. Uvedená suma bola vyplatená priamymi dlžníkmi len 4. apríla 1932, keď priami dlžníci žalobníkom eskontované zmenky u banky zaplatili.

Preto mylným použitím materiálneho práva zistil odvolací súd, že žalobník obdržal dňa 2. januára 1932 13.000 Kč ako platenie od priamych dlžníkov na ich dlh a preto mylne zistil, že dlh priamych dlžníkov v čase zavedenia vyrovnacieho pokračovania činil 63.420 Kč 80 h, lebo podľa horeuvedeného činil v tom čase 76.420 Kč 80 h.

Žalovaný sa vyrovnal dotyčne svojho záväzku, jestvovavšieho v čase zavedenia vyrovnacieho pokračovania, t. j. že zo sumy 76.420 Kč 80 h zaplatí 45% kvótu v smysle ponúknutého vyrovnania. Ďalšie platenia druhého solidárneho dlžníka po zavedení vyrovnacieho pokračovania len tak by mali účinok na kvotálny záväzok žalovaného, keby prevyšovali 55% pohľadávky, jestvovavšej v čase zavedenia vyrovnacieho pokračovania (21 vyrov. por.).

Ponevác priami dlžníci zaplatili 13.000 Kč len po zavedení vyrovnacieho pokračovania, toto platenie nemá žiaden účinok na záväzok žalovaného a žalobník mohol prihlásiť svoju pohľadávku do vyrovnania v sume 76.420.80 Kč a má právo na to, aby žalovaný zaplatil jemu 45% kvótu z tejto sumy, v ktorej dlh priamych dlžníkov v čase zavedenia vyrovnacieho pokračovania trval.

Ponevác podľa schváleného vyrovnania žalovaný mal zaplatiť poslednú splátku 1. januára 1934, a tak do skončenia odvolacieho pokračovania celá kvóta mala byť už zaplatená, bolo treba zmenením rozsudku odvol. súdu žalovaného zaviazat' podľa výroku tohoto rozsudku.

Zistenie číselnosti pohľadávky žalobníka je len vecou počítania z nesporných súm. Žalovaný uznal kvótu zo 63.420 Kč 80 h, mal však platiť kvótu zo 76.420 Kč 80 h., diferencia je 13.000 Kč, z čoho 45% činí sumu 5.850 Kč, ktorú žalovaný má ešte zaplatiť.

Čís. 14456.

Odcudzením v inkulovanej vkladnej knižky nebola odcudzená vkladom vyjadrená hodnota (pre výpočet poisťovacej náhrady smerodajná).

(Rozh. z 18. VI. 1935, Rv III 444/34)